

KRALJICA DAGMAR

ZGODOVINSKI ROMAN

Toda moral bi bil imeti pogled starega, nekdanjega Niklotovega sokoja, da bi jo našel.

Jitruška je bila ta čas daleč — zelo daleč od Bukovca v starem, porušenem poganskem svetišču . . . Bila je zagaljena od glave do nog. Nikdo bi je ne bil spoznal, v tem nagubanem oblačilu niti slutil.

"Samo tako se moreš oprostiti kletve, katera doseže vse!"

Te besede je govoril star mož, še starejši kakor oče Dobrogost — oni, ki je pred leti na arkonski razvalinah izročal Niklotu Svantovitov prapor.

"Jeza bogov je — grozna — besna —. Na lastne oči bodeš videla njene učinke . . . Izvrševalci njihove volje smo mi — zvesti služabniki Svantovitu, nepremagljivi častilci Triglava, sinovi Žive, udani Ladi do Morane . . . Ali slišiš, ti hči, v katere žilah je najstarejša bodrska kri? — Ti moraš z nami, sicer prva občutiti posledice jeze večnih bogov."

Vlhevce je govoril napram Jitruški z najstrašnejšim glasom . . .

Jitrencova soproga je sedela na velikem, z mahom porastem kamenu, in žrec je stal pred njo kot najstrašnejši graljalec.

Vlhevcevo oko se je posvetilo v besovskem svitu.

Niklotovičeva soproga je bila blede, kakor bi se sama Morana sklanjala nad njo; njene oči so bile steklene . . . Jitruškino lice je bilo upadlo, kakor po dolgih, prečutih nočeh, ko se najhujše oglašala črv nemira.

Vlhevce — najstarejši v Bodrski deželi — je molčal in neprestano gledal s svojim besovskim očesom v Jitrencovo ženo, pričakuje njenega odloka.

"In moj mož?"

To vprašanje se je izvilo iz Jitruščinega grla z glasom, v katerem se je najbolj zrcalila razrušena notranjost mlade, od strašnega viharja premetovane duše.

"Moj mož — ti grozni človek, ki si že uničil polovico moje sreče?"

"Tvoj mož . . . pade . . . tvoj mož — mora — pasti . . . Zdaj stori, kar hočeš!"

"Moj mož . . . pade . . . moj mož — mora — pasti . . . In kaj

boš imel od tega? — Kaj bo imelo od tega bodrsko ljudstvo?"

"S tvojim možem pade na teh tleh tudi križ . . . In pade vsak, kdor ga bode hotel vzdržati . . . Stara bodrska moč se dvigne še enkrat . . ."

"Vi hočete vnovič Lončino?"

"Da — vnovič — še bolj krvavo —. In ti nam moraš pomagati!"

Vlhevce je položil na Jitruškine rame obe svoji roki.

"In če vas izdam — če odkrijem vaše namere?"

Vlhevce se je zasmel, kar najstrupenejšje je mogel, in mladi ženi se je zdelo, da ji stiska rame s kleščami.

"Če hočeš, moreš . . . Ne boj se, ne skrivim ti niti lasu na glavi . . . V trenutku, ko se odpro tvoja usta, da bi izdala naše namere . . . v tem trenutku se zgrudiš na zemljo, na tvojih ustnicah se pokaže bela pena, in tvoja duša se izpremeni v kukavico, ki med vsemi pevci vžije najmanj veselja . . . Pojdi torej, pojdi takoj in povej, kaj hočemo . . . Naših namer ne prepreči nikdo več . . . Svantovitov prapor bo razvit kar najpreje."

"Svantovitov prapor? — Ta nad Niklotovim pepelom?"

"Ta!"

Obravnava proti nacističnim vojniim zločincem se prične 20. novembra v Nurnbergu v Nemčiji. Sodišču bo predsedoval angleški sodnik Lord Lawrence, ki nam ga predstavlja gornja slika.

"Vi ste se drznili?"

"Da mi smo razmetali njegov pepel na vse strani sveta . . . zaradi njegovih domov."

Vlhevce je govoril z votlim glasom kakor iz groba . . . Njegove oči so bile še vedno vprte na blede Jitruščinu lica.

"In njegova duša je v dvorcu tvojega očeta . . ."

"V moji zibelki."

"Da, v tvoji zibelki . . . Vse veš, stori, kakor hočeš."

"Soprog moj — dragi moj soprog — ali samo slutiš, kako sem nesrečna . . ."

"Boš še — tudi z njim — nesrečnejša . . . Dvojna nesreča ti je na izbiri; ena traja kratko, in druga ne bode imela konca nikdar — nikdar . . . Izvoli si, katero hočeš . . . In če nam hočeš podati pomočno roko, priidi ob novem mesecu na sveto, toda oskrunjeno mesto nekdanje Arkone. V znamenje, da pojdeš z nami, si ostrižeš svoje bogate lase in jih spraviš pod ta dva kamena! Med tem naj ti bodo milostljivi mogočni bogovi!"

Vlhevce je nato s počasnim korakom odšel.

Jitruška je sam aostala na razvalinah.

To so bile razvaline, na katerih se je nekoč oče Dobrogost sešel z Niklotom.

Vetrovi so pihali v razvaline vsak trenutek ostreje in ostreje.

Toda Jitruška ni čutila ničesar . . . Samo njeni lasje so vihrali po zraku z nenavadnim šumom — ti lasje, katere si je imela odstriči.

V mladi glavi so ji vihrale misli neprimerno burnejše od vetrov, zaletajočih se v razvaline bolj in bolj neusmiljeno.

Ali naj pove svojemu možu za korake, katere dela na skrivnem — brez njegove vednosti? — Bo ga — mora ga varovati, mora ga svariti, ne mogla bi mu niti pred oči, raje bo na vekov veke kukavica . . . Toda odstriže si lase, položi jih pod kamen in odide v Arkono. Ali bo pa dovolj močna, da se jim bo tam ustavljala? — Ali bo imela toliko odločnosti, da se bo premagala? Ali ne bo boljše, če vse pove svojemu soprogu, kakor hitro pride domov? . . . Pade pred njim na kolena, razode ne mu skrivna pota. Saj niso imela drugega namena, kakor da bi dobila mir, ki je razrušen v njeni notranjosti od onega časa,

ko je ovila svojo glavo z lipovim vencem in je prisegla v Arkoni s svojimi družicami usodopolno prisego . . . Naj je šla, kamorkoli je hotela, naj je kamorkoli stopila njena noga, povsodi je slišala strašno grozno . . . Hotela je preprosti vlhevce, da bi je ne preganjali, zaradi deteta, katero nosi pod srcem . . . prvič tekom več let zakona . . . Ni jih poznala, tudi ni pomislila, kaj umejo s svojimi mrežami . . . h kakim groznim dejanjem jo bodo hoteli prisiliti . . .

"Mož moj . . . dragi moj soprog."

Vetrovi so zašumeli silnejše. Nedaleč je obstal jezdec na penastem konju in nekaj časa poslušal . . .

"Mož moj . . . ali mi odpustiš? . . . Ali ne bo tvoje srce napram meni trdo? . . . Tako nesrečna sem . . . Ti edini, veliki krščanski Bog, ki si poslal na svet svojega Sina z mirom ljudem dobre volje . . . O, daruj mi samo kapljico — samo eno kapljico tega miru, saj sem dobre volje — najboljše volje . . . pokaži svojo moč. Sem tako nesrečna."

Vetrovi so šumeli temneje in temneje, jezdec je spodbodel konja in izginil v črno temo.

In od razvalin, kjer je stalo nekdanj pogansko svetišče, se je plazila žena zopet tako zavita od glave do pete . . . Morala bo hoditi celo noč zelo hitrih korakov, predno zagleda bukovsko obzidje.

Vlhevce — najstarejši v Bodrski deželi — je krenil tudi v to stran, toda bil je za dobre tri ure pred Jitruško. In ko je vzhajalo jutrajno sonce, je obstal pred gradom, v katerem je bival eden najzagrizenejših sovražnikov slovanskega življa

v teh pokrajinah . . . Ko je vladal tukaj Friderik Rdečebra-dec, se je preselil od Rena semkaj in si tu sezidal trdno bivališče. To je imela biti trdnjaka ne samo proti Dancem in Slovanom, ampak tudi proti nemirnemu Brunšviškemu Levu. . . . Toda na srečo Dancem in Slovanov je ostalo pri samem načrtu . . . Grad je bil sicer precej vtrjen, a svojemu prvotne-

mu bi vendar ne bil zadostoval. Vitez Sterenfrid pa ni mogel pokojnega cesarja ni opustiti do danes in se tudi ni bal, da žiti se s potujočimi žreči, ki s skripajočimi zobmi in s nenimi pestmi gledali na postavljen na daleč in široko po bodrski deželi in leskati se dan na dan z jasnejšim svetom . . . (Dalje prihodnjice.)

BYE-BYE HRBTOL

Za prijetno olajšanje poskusite čisti, moderni in preiskovani način, ki pomaga pri navadnem hrbtobolu. Samo porabite en Johnsonov BACK PLASTER ravno na bolečem prostoru. To je milo zdravilo, ki vpije v hrbtno kožo, prežene nakopičeno, olajša bolečine. Gorko flanelasto ogrinjalo drži gorkoto in odganja mrav — daje stalno pomoč — vpliva prijetno! Zahtevajte PRISTNO, kar izdeluje JOHNSON & Johnson. V vaši najbližji lekarni.

Johnson's BACK PLASTER

Luscious Ladies

For 1 buy a \$25 bond instead of a 25 cent stamp.

NOSITE TA ZNAK S PONOSOM

NA ZAHVALNE DNEVE ZMAGE

19 - 20 - 21 novembra

Kupite en ekstra Victory bond

Dajte zahvalo za zmago

CUYAHOGA COUNTY VICTORY LOAN COMMITTEE
UNION COMMERCE BUILDING • CLEVELAND, OHIO

ŽENINI IN NEVESTE!

Naša slovenska unlijska tiskarna vam tiska krasna poročna vabila po jako zmerni ceni. Priidite k nam in si izberite vzorec papirja in črk.

Ameriška Domovina

6117 St. Clair Ave.

HENDERSON OGDEN

WE'RE HELPING TOO!

Mrs. Ida Lee and Mrs. Mary Doung, San Francisco, are glad to save and turn in their used cooking fat, so urgently needed that the Office of Price Administration has increased its ration point value to four points a pound. Leading Chinese citizens throughout the country are advocating this patriotic job that all American women must do.

NOVICE . . . z vsega sveža

NOVICE . . . ki jih potrebujete

NOVICE . . . ki jih dobite še sveže

NOVICE . . . popolnoma nepristranske

NOVICE . . . kolikor mogoče originalne

NOVICE . . . ki so zanimive

vam vsak dan prinaša v hišo

AMERIŠKA DOMOVINA

Povejte to sosedu, ki še ni naročen nanjo

Japonski general Hideki Tojo, ki si je poskušal kroglo vzeti življenje, da bi se izognil vojni zavezniški sodni, je na potu okrevanja in ne izgleda nič kaj preveč zadovoljen z G. I. hrano, katero mu servira Cpl. Edmond. Podosek v ameriški vojaški bolnišnici v Yokohama.